

Брюксел, 26 ноември 2018 г.
(OR. en)

14551/18

DEVGEN 219
GENDER 44
SUSTDEV 15
SOC 725
ONU 100
ACP 120
RELEX 990
COHAFA 104
COHOM 150

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От: Генералния секретариат на Съвета

Дата: 26 ноември 2018 г.

До: Делегациите

№ предх. док.: 14027/18

Относно: Изпълнение на втория план за действие на ЕС относно равенството между половете за 2017 г.: Засилване на равенството между половете и овластяването на жените във външните действия на ЕС
– Заключение на Съвета (26 ноември 2018 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключения на Съвета относно изпълнението на втория план за действие на ЕС относно равенството между половете през 2017 г.: Засилване на равенството между половете и овластяването на жените във външните действия на ЕС, приети от Съвета на 3654-ото му заседание, проведено на 26 ноември 2018 г.

Заклучения на Съвета относно изпълнението на втория план за действие на ЕС относно равенството между половете през 2017 г.: Засилване на равенството между половете и овластяването на жените във външните действия на ЕС

1. Значителен е напредъкът в световен мащаб при постигането на равенство между половете, пълноценното упражняване на всички човешки права от всички жени и момичета и тяхното овластяване. Въпреки това постиженията са неравномерни в различните региони и в рамките на самите държави. В много части на света момичетата и жените продължават да бъдат систематично изоставяни и подлагани на дискриминация. Равнището на участието на жените в политическия живот продължава да е ниско в много държави. Ежедневно сме свидетели на постоянни, а в някои случаи и безпрецедентни нарушения и злоупотреби с човешките права на жените и момичетата.
2. В почти всички държави жените все още не заемат положение, равно с това на мъжете, що се отнася до доходи, качествено образование, професионално обучение и достъп до здравеопазване или технологии. Жените често нямат същата степен на достъп до или контрол върху производствените ресурси, например земя. Жените и момичетата продължават да поемат несъразмерно тежестта на неплатения труд за полагане на грижи. За жените и момичетата липсата на вода, канализация и хигиена непропорционално повече затруднява воденето на безопасен, продуктивен и здравословен начин на живот. Неравенствата, основани на пола, са причината за това жените и момичетата да са непропорционално засегнати от бедността, възпрепятстват пълноценното им упражняване на всички човешки права и ги лишават от възможности за благосъстояние.
3. Конфликтите, последиците от изменението на климата, природните бедствия и принудителното разселване влошават положението. Сексуалното и основаното на пола насилие се използват за политически, икономически и военни цели. В този контекст Съветът горещо приветства присъдената за 2018 г. Нобелова награда за мир на тези, които работят за прекратяване на използването на сексуалното насилие като средство за водене на война и въоръжени конфликти. Жени и момичета са обект на трафик, заробване и дори се продават като стока. Продължават вредните практики като гениталното осакатяване на жени, както и детските, ранните и принудителните бракове, макар те да представляват сериозно нарушение на правата на човека.

4. В този контекст и в съответствие с достиженията на правото на ЕС Съветът потвърждава поетия от ЕС и държавите членки ангажимент за утвърждаване на пълноценното упражняване от жените и момичетата на всички човешки права, на равенството между половете и овластяването на жените и момичетата като приоритет във всички области на действие. Утвърждаването, защитата и осъществяването на човешките права на жените и момичетата, равенството между половете и овластяването на жените и момичетата са основни приоритети и цели на ЕС. Планът за действие на ЕС относно равенството между половете е важен инструмент за постигането на тези цели. Все още има редица препятствия, които трябва да бъдат преодолени. Не само напредъкът трябва да се ускори, но и постигнатото до момента изисква опазване и защита срещу влошаване на положението или враждебно отношение.
5. Съветът припомня ангажимента на ЕС и неговите държави членки да постигнат до 2030 г. 17-те ЦУР и потвърждава отново, че равенството между половете и пълноценното упражняване на всички човешки права от жените и момичетата и тяхното овластяване са в основата на Програмата до 2030 г., както като самостоятелна цел, така и като хоризонтален приоритет, съответстващ на принципа „никой да не бъде изоставен“. Във връзка с това Съветът приветства постигнатия през 2017 г. напредък, по-специално по отношение на ЦУР 5 — относно равенството между половете и овластяването на всички жени и момичета, ЦУР 1 — за премахване на бедността, ЦУР 8 — относно достойните условия на труд и икономическия растеж, както и ЦУР 16 — за мир, справедливост и силни институции. Планът за действие на ЕС относно равенството между половете допринася за изпълнението на Европейския консенсус за развитие като част от цялостните действия на ЕС в отговор на Програмата до 2030 г. във всички области на външната дейност.
6. Съветът припомня заключенията си от 26 май 2015 г. относно равенството между половете и развитието, както и заключенията си от 26 октомври 2015 г. относно плана за действие относно равенството между половете (GAP II) за периода 2016—2020 г.¹ и от 11 декември 2017 г. относно годишния доклад за изпълнение през 2016 г. на втория план за действие на ЕС относно равенството между половете и отново подчертава колко е важно да се гарантира неговото стратегическо и ефикасно изпълнение, както и наблюдението, оценката, докладването и последващите действия във всички външни отношения на ЕС.

¹ 13201/15

7. Съветът приветства постигнатия напредък в изпълнението на GAP II, както е представено във втория годишен доклад за изпълнението², и признава постигнатия напредък по целите за промяна в институционалната култура, например за по-целенасочено политическо и управленско лидерство, засилено използване на вътрешни и външни експерти по въпросите на равенството между половете и на анализи на равенството между половете, по-висока степен на интегриране на принципа на равенството между половете, особено по отношение на бюджетния процес, както в съществуващите, така и в новите инициативи, и увеличаване на специалните фондове. Напредъкът в изпълнението на целите за промяна на институционалната култура следва постоянно да се засилват и докладват.
8. Съветът отбелязва със задоволство регионалното измерение на докладването, което ще улесни оценяването на регионалния напредък по прилагането, открояването на добри практики и нуждите от подобрене. Освен това Съветът горещо приветства разширяването на обхвата на доклада, който за първи път включва информация от области като научните изследвания и иновациите, търговията и международната мобилност, и насърчава Комисията да продължи тези усилия. Наред с това Съветът приветства засиленото внимание към някои конкретни теми от докладите, например борбата с трафика на хора, участие на жените в политическия живот, достъпа им до финансови услуги, както и икономическото овластяване на жените и момичетата.
9. Като отбелязва положителната тенденция, Съветът потвърждава отново, че Комисията, върховният представител и държавите членки трябва съществено да увеличат усилията си за постигане на петте минимални функционални стандарта³, посочени в GAP II като отправна точка за съобразен с равенството между половете и преобразуващ подход във всички външни действия на ЕС и в международното сътрудничество. Изпълнението на тези пет стандарта е съществено условие за постигане на определената в GAP II цел от 85 %⁴, включително за държавите членки.

² 13188/18 + ADD1+2 - SWD(2018) 451 final

³ Минималните функционални стандарти са: (1) Оценка 0 по маркера за равенство на половете на ОИСП/КПР (маркер, който дава определена оценка на проекти въз основа на това доколко съществено е измерението на равенството между половете) задължително се обосновава; (2) извършва се анализ на равенството на половете за всички приоритетни сектори; (3) в рамките на целия проектен и програмен цикъл се използват данни с разбивка по пол; (4) в програмния цикъл и програмирането е на разположение и своевременно се използва експертен опит в областта на равенството между половете; (5) избират се цели по GAP II, за които се докладва.

⁴ Интегриране до 2020 г. на принципа на равенството между половете в 85 % от всички нови инициативи на ЕС.

10. ЕС запазва ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира всички права на човека и да прилага изцяло и ефективно Пекинската платформа за действие и Програмата за действие на Международната конференция за населението и развитието, както и резултатите от конференциите за техния преглед, и в този контекст запазва ангажимента си по отношение на сексуалното и репродуктивното здраве и права. Във връзка с това ЕС потвърждава отново ангажимента си да утвърждава, защитава и реализира правото на всяко лице да има пълен контрол и да решава свободно и отговорно въпросите, свързани със сексуалността си и сексуалното и репродуктивното си здраве, без дискриминация, принуда и насилие. ЕС подчертава и необходимостта от всеобщ достъп до качествена и достъпна изчерпателна информация и образование във връзка със сексуалното и репродуктивното здраве, включително до широкообхватно сексуално образование, и до здравни услуги. Съветът приветства подробното отчитане на дейностите на ЕС във връзка със сексуалното и репродуктивното здраве и правата, както се посочва в новия Европейски консенсус за развитие, и изтъква необходимостта от по-добра методика на докладване в световен мащаб. Освен това Съветът изтъква, че е важно да продължи мобилизирането на допълнителни средства и подкрепата за участниците в тази област.
11. Освен това Съветът призовава всички участници от ЕС, включително държавите членки, да следват ангажимента си за предотвратяването, борбата и наказателното преследване на всички форми на сексуално и основано на пола насилие, включително насилие от интимния партньор, вредни практики като гениталното осакатяване на жени и детските, ранните и принудителните бракове, както и свързаното с конфликти сексуално и основано на пола насилие, сексуален тормоз и малтретиране, онлайн насилие и тормоз. Във връзка с това Съветът подчертава, че е необходимо да се оказва помощ на жертвите, и припомня ангажимента на ЕС за предотвратяване, борба и наказателно преследване на всички форми на сексуално и основано на пола насилие, включително срещу мъже и момчета, без дискриминация на основа сексуална ориентация и полова идентичност на съответното лице. Сексуалното и основаното на пола насилие е едновременно и причина, и следствие от неравенството между половете. Специално внимание следва да се обърне на жените и момичетата, които са подложени на множество и пресичащи се форми на дискриминация, включително срещу мигранти и бежанци и жени и момичета с увреждания.

12. Съветът приветства предоставената от изпълнението на GАР II нова възможност за засилено сътрудничество между службите на Комисията, ЕСВД и държавите членки, което свидетелства за напредък към по-добра съгласуваност и стратегическа координация между представителите на ЕС в държавите партньори, включително чрез засилени политически диалози и диалози по правата на човека. От основно значение е да се поддържа тази съгласуваност и координация в рамките на международните дебати и форуми, по-специално в Съвета на ООН по правата на човека, Третия комитет на Общото събрание на ООН и Комисията на ООН за положението на жените, открития дебат в Съвета за сигурност относно жените, мира и сигурността, както и в рамките на политическите диалози и диалозите за правата на човека с държавите партньори.
13. Съветът потвърждава отново категоричния ангажимент на ЕС и подкрепата му за ефективно многостранно сътрудничество и основан на правила световен ред, за което свидетелства например партньорството, иницирано с инициативата Spotlight — инициатива на ЕС и ООН за премахване на насилието спрямо жените и момичетата по света. Освен това Съветът приветства водещата роля, която ЕС и неговите държави членки играят в подкрепа на международните инициативи за утвърждаване на пълноценното упражняване от жените и момичетата на всички човешки права и за равенство между половете и овластяване на жените и момичетата, и настоява за продължаване на сътрудничеството и стратегическите партньорства с ООН, други многостранни организации и организации на гражданското общество като ключови партньори на ЕС в това отношение. Съветът изтъква отново категоричния ангажимент на ЕС за пълно прилагане на Резолюция 1325 на Съвета за сигурност на ООН и последващите я резолюции. Съветът потвърждава отново ангажимента си за увеличаване на участието на жените в предотвратяването и разрешаването на конфликти, в мирните преговори, в посредничеството и изграждането на мира, по-специално чрез утвърждаване на ръководната роля на жените и подкрепа за ролята на гражданското общество и женските организации на местно равнище. Съветът посочва и подчертава полезните взаимодействия със стратегическия подход на ЕС по въпросите на жените, мира и сигурността.

14. Съветът приветства по-видимото интегриране на равенството между половете в политическите позиции на ЕС и диалозите му с държавите партньори и призовава за редовно включване на измеренията, свързани с равенството между половете, във всички действия, диалози за политиката и политически диалози, посветени на други важни сектори, например заетостта, търговията, управлението на публичните финанси, реформата на публичната администрация, транспорта, енергетиката, селското стопанство, околната среда, образованието, здравеопазването, инфраструктурата и ИКТ.
15. Съветът подчертава, че тясното сътрудничество с гражданското общество е важно за изпълнението на GAP II, както и в по-общ план — за постигане на целите на устойчивото развитие. Във връзка с това Съветът призовава службите на Комисията и ЕСВД да продължат и засилят своето сътрудничество и консултации с организации на гражданското общество, работещи за постигане на равенство между половете и овластяване на жените и момичетата. Това следва да се прави на всички равнища на изпълнение на GAP II, включително при анализа на равенството между половете, както и през целия цикъл на програмиране и определяне на политиките. Необходимостта от по-висока степен на безопасност и сигурност за организациите на жените и защитниците на човешките права на жените следва да бъде надлежно взета предвид.
16. Същевременно Съветът отново изтъква, че е необходимо приобщаване на мъжете и момчетата към премахването на неравенствата между половете, повишаване на тяхната осведоменост за последиците от неравенството между половете и насърчаване на тяхната активна и значима роля за подпомагане на промяна в поведението, преодоляване на дискриминационните социални норми и борба със стереотипите, свързани с пола.
17. Съветът приканва службите на Комисията, ЕСВД и държавите членки да използват системно анализ на равенството между половете, интегрирането на принципа на равенство между половете, разбити по полов признак данни и съобразени с равенството между половете показатели в процесите на определяне, планиране, прилагане, мониторинг и оценяване във всички външни действия на ЕС. Това е предпоставка за реализирането на подхода за трансформиране на аспектите, свързани с равенството между половете, във външните действия на ЕС и в международното сътрудничество. Следва да се обмисли възможност за осигуряване на финансова и техническа подкрепа за държавите партньори за изготвянето и използването на свързани с пола статистически данни.

18. Като се има предвид целта на доклада за GАР II за ежегоден мониторинг на изпълнението на Плана за действие относно равенството между половете от всички участници от ЕС, Съветът приветства намерението на службите на Комисията и ЕСВД за включване на данни за качеството в следващия етап на докладване. Този анализ може да бъде първата стъпка към окончателната оценка на изпълнението на GАР II, както се изисква в самия GАР II, което ще представлява основанието за продължаването на GАР II. Окончателната оценка, включително направените в нея препоръки, следва да обхване определен брой цели, посочени в GАР II, по-специално свързаните с промяна на институционалната култура и икономическото овластяване на жените. Наред с това в оценката следва да се анализира приносът на GАР II към ЦУР 5 и Програмата до 2030 г. Освен това Съветът приканва службите на Комисията и ЕСВД да продължат да проучват опростен и удобен за ползване механизъм за докладване и въпросници, както и да насърчават комуникацията и обмена по този въпрос.
